

**Fællesrådenes Formandsmøde - mandag d. 20. januar 2020,
kl. 19-21, i Receptionslokalet på Aarhus Rådhus**

27. januar 2020
Side 1 af 9

DAGSORDEN:

Kl. 19:00 – 19:20

Oplandsudvalget – Oplandsudvalgets formand, Ango Winther inviteres til at præsentere Oplandsudvalget og fællesrådenes rolle i relation til udvalget.
- Hvilken indflydelse/afsmittende virkning kan Oplandsudvalget få for Aarhus' (øvrige) fællesråd og omvendt?

Kl. 19:20-19:40

Politik for arkitektur og bykvalitet – Orientering om proces og nuværende stade – oplæg v/Stadsarkitekt Stephen Willacy og Specialkonsulent Karina Svanborg.
- Hvordan bliver fællesrådene inddraget heri?

Kl. 19:40-20:00

Arbejdsgruppens mandat ift. byråd, udvalg og kommunen v/Flemming Larsen (FL)
(- evt. etablering af en bestyrelse i stedet)

Kl. 20:00-20:50

Erfaringsudveksling – 'bordet rundt', hvor alle formænd kan bidrage med vigtige emner.
Gensidig erfaringsudveksling vedr. med lokale events, respons fra kommunen, rekruttering, forslag til borgeraktiviteter (– emner af almen interesse).

Kl. 20:50-21:00

Eventuelt.

Der var til mødet tilmeldt repræsentanter fra 27 ud af 34 fællesråd.

REFERAT:

Mødet blev indledt med en kort præsentationsrunde af de fremmødte fællesrådsrepræsentanter.

Hos Teknik og Miljø erstatter Chefkonsulent Hanne Storvang fremover Lone Dannerby Paulsen som kontaktperson til fællesrådene. (Lone Dannerby Paulsen tiltræder ny stilling ifm. selskabsgørelsen af AffaldVarme).

INTRO TIL OPLANDSUDVALGETS ARBEJDE v/udvalgets sekretær Kristian Harbo Jeppesen Jeppesen, som trådte til, idet Ango Winther måtte melde forfald.

Byrådet har besluttet at nedsætte fire "opgaveudvalg" i byrådsperioden.

TEKNIK OG MILJØ

Ledelsessekretariatet
Aarhus Kommune

Ledelsessekretariatet

Rådhuset
Postboks 36
8100 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00
Direkte telefon: 41 85 97 72

E-mail:
post@mtm.aarhus.dk
Direkte e-mail:
jboj@aarhus.dk
www.aarhus.dk

Sag: 19/025116
Sagsbehandler:
Jette Bøjesen

27. januar 2020
Side 2 af 9

De fire udvalg dækker temaerne integration, sundhedsfremme, opland og mindre psykisk sårbarhed. (Der følger dog ikke penge med).

Oplandsudvalget giver mulighed for at vende blikket mod resten af kommunen, idet der skal sættes fokus på livet uden for Aarhus. Byrådet har stillet Oplandsudvalget en stor opgave, idet man skal nå at drøfte fire store temaer:

- Tættere kobling mellem byråd og fællesråd
- Infrastrukturen i forhold til oplandsbyerne
- Kulturtilbud og -behov i oplandsbyerne
- Kommunikationsformen i forhold til oplandsbyerne

Udvalget afholder 5 møder frem mod sommerferien. Et møde til hvert emne. Arbejdet skal gerne resultere i en række konkrete anbefalinger til Byrådet.

Oplandet er defineret som de fritliggende lokalsamfund i Aarhus Kommune (iht. Kommuneplanen: Skødstrup, Hjortshøj, Lystrup-Elsted-Elev-Nye, Lisbjerg-Skejby-Terp-Kasted, Trige-Ølsted, Spørring, Todbjerg-Haarup-Mejlby, Sabro-Fårup, Borum-Lyngby, Harlev, Stavtrup, Ormslev, Tranbjerg, Mårslet, Beder-Malling-Ajstrup og Solbjerg).

Udvalget består af 10 medlemmer, 5 byråds- og 5 eksterne medlemmer.

Ango Winther (formand)

Anette Poulsen

Mette Skautrup

Almaz Mengesha

Gert Bjerregaard

Simon Axø, Forstander Testrup Højskole

Marianne Levinsen, Forskningschef ved Center for fremtidsforskning.

Heidi Hjort Thuesen, Partner og forretningsområdechef for Arkitema Urban

Peter Vestergaard, Formand for investeringselskabet Bivest A/S, medlem af Spar Nords bankråd og bestyrelsesmedlem i Syddjurs Egnsteater.

Flemming Larsen, Medlem af Lystrup-Elsted-Elev-Nye Fællesråd.

Oplandsudvalgets konstituerende møde blev afholdt i november 2019, og det første temamøde i februar omhandler en 'tættere kobling mellem byråd og fællesråd'.

Møde vedr. 'Tættere kobling mellem Byråd og fællesråd'

Byrådet har stillet Oplandsudvalget en række konkrete spørgsmål, som skal søges besvaret – bl.a.:

- Hvordan sikrer vi, at fællesrådene bliver mere repræsentative?
- Hvordan styrker vi dialogen mellem fællesråd og byråd?
- Hvordan synliggør vi de gode historier om, hvordan områder med velfungerende fællesråd opnår resultater?

Mødet afholdes **d. 20. februar 2018, kl. 16-19**, formentlig i Harlev. Repræsentanter fra fællesrådene i oplandet vil blive inviteret til at deltage i den første del af mødet. Oplandsudvalget ser frem til en god dialog.

27. januar 2020
Side 3 af 9

Øvrig inddragelse af fællesrådene

Der planlægges en bred inddragelse i forhold til de øvrige emner, som Oplandsudvalget skal drøfte. Der vil blive inviteret bredt.

Oplandsudvalget ser frem til en konstruktiv dialog med fællesrådene, om hvordan oplandet i Aarhus kan styrkes.

Spørgsmål og debat:

Kristian Harbo Jeppesens indlæg affødte et par spørgsmål vedr. udvælgelse af de konkrete oplandsbyer (eks. er Kolt-Hasselager og Tranbjerg ikke med, men Stavtrup er med).

Svaret herpå er, at man har valgt at følge definitionen i Kommuneplanen.

Det var naturligvis en skam, at Udvalgsformand Ango Winther ikke var til stede til at besvare spørgsmål, eks.: 'Hvor bor Udvalgets 10 medlemmer?'

Kristian Harbo Jeppesen gav udtryk for, at Oplandsudvalget er blevet stillet en meget bred og ret u håndgribelig opgave ift. andre udvalg, hvilket klart bliver en udfordring. Dette er dog gjort, fordi man fra Byrådets side har valgt at ville forsøge 'at nå hele vejen rundt'.

Flere fællesråd gav udtryk for, at man nu skal 'ha' det bedste ud af det'. - Og så ser fællesrådene frem til, at der bliver lyttet.

Flemming Larsen gav udtryk for, at fællesrådene ikke skal være bekymrede over Byrådets brede opgavedefinition til Oplandsudvalget. Der bliver ikke tale om et 'mini-byråd'.

Det blev understreget, at fællesrådene skal være repræsentative (ift. indbyggere, antal medlemmer, etc.). – Og så arbejder fællesrådene i øvrigt på det grundlag, man nu er sat til at arbejde på.

Repræsentativiteten i fællesrådene opleves ikke som et problem, idet der findes stærke lokale fællesskaber på tværs af generationer. I forlængelse heraf blev 'legitimitet og autoritet' fremhævet som måske endnu vigtigere nøgleord – frem for repræsentativiteten.

Der blev spurgt til rigtigheden af, at Oplandsudvalget skal komme med sine anbefalinger allerede til august 2020, hvilket Kristian Harbo Jeppesen bekræftede.

27. januar 2020
Side 4 af 9

Kristian Harbo Jeppesen forklarede, at en ny Kulturpolitik er under udarbejdelse, hvori udvalgets anbefalinger evt. kan inddrages. Desuden skal anbefalinger foreligge inden budgetforhandlingerne til efteråret.

Fællesrådene gav udtryk for, at man ser positivt på initiativet, som man gerne vil være med til at kvalificere, så man får en 'Kommune for alle!'.

POLITIK FOR ARKITEKTUR OG BYKVALITET – Orientering om proces og nuværende stade – oplæg v/Stadsarkitekt Stephen Willacy og Specialkonsulent Karina Svanborg – Præsentation er vedlagt referatet på hjemmesiden.
- Hvordan bliver fællesrådene inddraget heri?

Stadsarkitekt Stephen Willacy lagde ud med at præsentere et overblik over den nuværende byudvikling og de foreløbige tanker om indholdet af den nye Politik for Arkitektur og Bykvalitet.

- Aarhus' fodaftryk er tredoblet siden 2. verdenskrig. Byen er blevet opdelt, hvorfor vi nu arbejder for at gøre den mere blandet og mere kompakt.
- Med en tilvækst på 5.000 nye indbyggere om året, er denne fortætning nødvendig, hvis vi ikke inden længe skal vokse sammen med eks. Randers.
- Planen er fortætning langs vores indfaldsveje og trafikkorridorer, eks. også langs Letbanen. Derfor udarbejder vi også helhedsplaner, eks. med fortætning i nærområder til stationer.
- Kultur og natur vægter meget højt, når man spørger borgerne, hvad der gør Aarhus til en attraktiv by.
- Kontakten til naturen bliver genetableret (eks. Egå Engsø, Årslev Engsø og Aarhus' nye havnefront).
- I politikken (og dermed i fremtidig byplanlægning) indtænker vi:
 - de grønne og blå elementer
 - kvaliteten i byggeriet
 - klimatilpasning (eks. Risvang Allé, Aarhus N)
 - bæredygtighed (eks. træ, genbrugsmaterialer, genbrugsmursten)
 - solceller og vindmøller (- naturligvis med omtanke).
- Vi skal huske mikroklimaet.

- Vi skal planlægge for byliv og byrum, inden vi planlægger bygningerne (eks. som de midlertidige caféer ved Bassin 7, legepladser, Salling Roof Top).

27. januar 2020
Side 5 af 9

Stephen Willacy fik nævnt, at man 'skeler til' andre arkitekturpolitikker i ind- og udland, og at man meget gerne vil udarbejde en eksempel-baseret politik.

Herefter fortalte Antropolog Karina Svanborg kort om sin rolle og forklarede, at Stephen Willacy og hun pt. holder møder/workshops med mange grupper af interne og eksterne interessenter, inkl. fællesrådene.

Aktivt medborgerskab er højt på dagsordenen i Aarhus Kommune, og tidlig borgerinddragelse er vigtig. - Hér er fællesrådene nøglen til kontakt til Aarhus Kommunes lokalområder.

Spørgsmål og debat:

Flere fællesråd gav udtryk for, at man er glade for den inddragende proces – og de gode takter og tanker heri, hvor mennesker, dyr og natur kommer først. Men det blev også nævnt, at tingene til tider ser anderledes ud, når de bliver konkretiseret.

Nogle oplandsbyer ser positivt på lidt højere huse, blot kontakten til naturen bevares. Andre fællesrådsområder ønsker ikke mere end to etager.

Mobiliteten:

Fra fællesrådenes side blev det understreget, at der skal yderligere fokus på de mange, som pendler rundt om centrum og udad, hvor de offentlige transportmuligheder bør forbedres.

Træer i byen:

Enkelte fællesråd nævnte, at der ikke bliver værnnet tilstrækkeligt om byens gamle træer.

Stadsarkitekt Stephen Willacy takkede fællesrådene for deres årvågenhed, og Afdelingschef Eva Møller Sørensen, Plan, understregede, at kommunen er blevet dygtigere til at sikre træernes overlevelse. Træerne bliver således fremadrettet indtænkt i den blå-grønne temaplan.

Stadsarkitekten understregede, at politikken kommer til at omfatte **hele Aarhus Kommune**, og at fællesrådenes erfaringer og kommentarer bliver taget med i den videre proces.

Stephen Willacy vil værne om den arkitektoniske kvalitet og undgå 'hverdags-arkitektur' (der ligger 'indenfor rammerne', men ikke lever op til kvaliteten). Stephen Willacy ønsker at modtage og inddrage gode eksempler på interessant arkitektur fra fællesrådene, eks. fra ferier i udlandet.

27. januar 2020
Side 6 af 9

Slutteligt nævnte Stephen Willacy, at vi ikke skal 'leve i en osteklokke', idet byen er en levende organisme.

Karina Svanborg og Stephen Willacy håber på at se mange fællesråd repræsenteret til workshop i DOKK1 **tirsdag d. 18. februar, kl. 16-18.** – (Separat invitation er efterfølgende udsendt til alle fællesråd).

Arbejdsgruppens mandat ift. byråd, udvalg og kommunen v/Flemming Larsen (- evt. etablering af en bestyrelse i stedet)

Flemming Larsen præsenterede kort sine tanker vedr. en mulig ændring af fællesrådenes arbejdsgruppe til en egentlig bestyrelse.

Flemming Larsen gav udtryk for, at han ikke mener, at det vil kunne 'betale sig' at lave en sådan organisation omkring arbejdsgruppens arbejde. - Arbejdsgruppen er 'kun' en arbejdsgruppe, hvor arbejdsgruppen bl.a. har arbejdet meget på at gøre fællesrådene mere kendte.

Arbejdsgruppen bliver i stigende grad opfattet som en central indgang til fællesrådene og bliver til stadighed mere synlig. Flemming Larsen foreslår, at organisationen bibeholdes. Samtidig opfordrede Flemming Larsen fællesrådsrepræsentanter til at stille op, hvis man ønsker indflydelse eller at ændre set-up'et.

Ib Jensen, Sabro-Fårup forklarede, at han havde rejst emnet, bl.a. på baggrund af at Flemming Larsen for nylig havde fået plads i Oplandsudvalget. - Ikke på baggrund af et konkret problem.

I denne forbindelse spurgte Ib Jensen til Flemming Larsens mandat (= legitimitet) til at optræde som fællesrådenes repræsentant i denne sammenhæng.

Flemming Larsen understregede, at han udelukkende taler/agerer som fællesrådsrepræsentant, som repræsentant for Lystrup-Elsted Elev.

Der blev fra flere sider givet udtryk for, at der hér var tale om en meget teoretisk diskussion. Men naturligvis en problemstilling, som det er forkert blot at 'lukke øjnene for' (eks. ifm. vejharmonisering).

Ib Jensen understregede, at han også sagtens kunne se problemer ved en bestyrelses-konstruktion. Men arbejdsgruppen kunne overveje dens mandat og finde en fælles løsning, hvis man bliver bedt om at tage stilling i konkrete sager.

Erfaringsudveksling – 'bordet rundt', hvor alle formænd kan bidrage med vigtige emner.

27. januar 2020
Side 7 af 9

Tranbjerg Fællesråd (Jørgen Halle) gav udtryk for, at folk generelt ikke kender til fællesrådet og dets virke. Derfor kigger man nu på 'Min Landsby'-appen og deler meget gerne dets erfaringer med andre fællesråd (<https://minlandsby.dk/>).

Kolt-Hasselager Fællesråd (Karen Balling Radmer) fortalte om et vellykket initiativ, hvor områdets unge (og nogle voksne) blev indbudt til borgermøde og workshop (med unge i ét rum og forældre i et andet lokale). Arrangementet havde budt på god energi, og det havde vist sig, at begge grupper havde de samme ønsker om at bygge noget, hvilket var blevet til 'Fællesstedet', et interimistisk samlingssted, på en mark - hvor de unge kan hænge ud, og som børnene kan bruge om dagen. - De unge rydder selv fint op, og de voksne siger hej, når de f.eks. lufter hund. Der var oprettet en Facebook-side for Fællesstedet, som pt. var lukket ned for vinteren (tag fjernet), men det genopbygges til foråret. Fællesrådet stod for arbejdsgruppe, som organiserede arbejdsdag, materialer osv. – Det hele har fungeret uden formalia.

Sabro-Fårup Fællesråd (Ib Jensen) berettede om fællesrådets succes med at 'gå til filmen' (AD Media, <https://www.ad-media.dk/film/>), hvilket var blevet til en 2 minutters film, som har bidraget til at gøre Sabro 'lidt mere interessant, eks. for nye bosættere. 25 lokale virksomheder havde bidraget som sponsorer.

Trige-Ølsted Fællesråd (Henny Hansen) fortalte om et tunnel-projekt (under Randersvej), hvor fællesrådet havde mødt stor velvilje og haft en god dialog med kommunen, hvorefter tunnelen var blevet udsmykket uden omkostninger for fællesrådet.

Gellerup Fællesråd (Helle Hansen) berettede om projektet '8220 Idéer, der samler Brabrand, Årslev og Gellerup' (Facebook-side), og hvor man via fællesspisninger, fælles besøg og eks. Genlyd Aarhus (<https://genlydaarhus.dk>) - lærer hinanden godt at kende på tværs.

Brabrand Fællesråd (Holger L. Strøm) fortalte om journalisten bag 'Vores Brabrand' (<https://voresbrabrand.dk>), Peter From Jacobsen, som gør et fantastisk stykke arbejde ved at fortælle gode historier om livet i Brabrand, hvilket han har modtaget 200.000 kr. til.

Frederiksbjerg-Langenæs Fællesråd (Jeppe Spure Nielsen) berettede om Kultur og Borgerservices initiativ 'Borger-telefonen', som forvaltningen opstiller og kan hjælpe med at facilitere. Her blev initiativet kaldt 'Langenæsfonen', og den robuste konstruktion blev opstillet flere forskellige steder i lokalområdet, så borgerne fik lejlighed til at give deres meninger og problemstillinger til kende. Den supplerer meget fint andre borgerinddragelsestiltag og får måske fat i andre borgere, end dem der møder op til borgermøder mv.

Christiansbjerg Fællesråd (Peter Lykke Nielsen) fortalte om en alvorlig problematik vedr. forsøg på investor-opkøb af ejendomme, ikke mindst et

problem hvis der bliver ringet på hos eks. ældre mennesker, som måske kan have svært ved at sige nej. Der efterlystes en kommunal stillingtagen hertil.

27. januar 2020
Side 8 af 9

Fra fællesrådenes side blev der givet udtryk for, at ovennævnte problematik opleves i flere områder, eks. i Hasle og i området omkring Den Gamle By.

Afdelingschef Eva Møller Sørensen, Plan, understregede, at kommunen ikke har for vane at planlægge for grunde, hvor grundejer ikke har interesse i at sælge. Der er ikke nogen, som kan tvinge én til at sælge.

Desuden forklarede Eva Møller Sørensen, at Aarhus Kommune pt. er i færd med at udarbejde helhedsplaner, idet kommunen er nødt til at planlægge en ordentlig sammenhæng og en ordentlig overgang (eks. ifm. fortætning langs Letbanen og hovedindfaldsvejene). Byrådet har taget beslutning om fortætning langs Letbanen.

Trøjborg Fællesråd kunne berette om et lignende tilfælde som ovennævnte, men hvor udfaldet blev, at sagen d. 10. april 2019 var blevet stillet i bero. Alle involverede havde fået en forkøbsret, men sagen havde påvirket gode naboskaber, og flere var gået ned med stress. Man havde bedt om aktindsigt og fremsendt indsigelser. Der efterlystes kommunal handling.

Fællesrådet for Aarhus Ø gav udtryk for, at man ikke føler sig hørt / lyttet til. Fællesrådene skulle gerne fungere som mere end en høringspart.

Lystrup-Elsted-Elev-Nye Fællesråd fortalte lidt om deres planer ifm. den forestående fejring af Genforeningen, gerne i samarbejde med Aarhus Kommune. I Lystrup står der opstillet en Genforeningssten, og man søger pt. sønderjyder til at deltage i fejringen.

EVENTUELT:

Flemming Larsen informerede kort om en henvendelse fra en mindre dansk forening, Hope Danmark, vedr. et muligt møde / erfaringsudveksling i april 2020 mellem interesserede fællesråd og deres ugandiske partner Kanego, hvorfra lederen og bestyrelsesformanden kommer til Danmark.

Hope Danmark samarbejder med Kanego om civilsamfundsudvikling i et distrikt i Uganda. Kanego har etableret og er daglig rådgiver og inspirator for en række borgerråd i Kamuli-distriktet i Uganda.

Hope Danmark er pt. i gang med det 3. projekt sammen med Kanego, med støtte fra DANIDA. Projektets tema er sundhed, men borgerrådene er engageret i generel forbedring og påvirkning af myndigheder, indenfor klima, undervisning, sundhed, infrastruktur, mv. Iflg. Hope Danmark er der mange lighedspunkter mellem deres arbejde og det arbejde, der udføres i fællesrådene.

Flemming Larsen opfordrede interesserede fællesråd til at melde sig.

Vejharmonisering:

Flemming Larsen informerede om det forestående møde med de berørte fællesråd, nu fastsat til d. 26. februar, på Aarhus Rådhus. Desuden oplyste Flemming Larsen, at kommunens proces ikke er ulovlig, og han uddelte samtidig en skrivelse herom.

27. januar 2020
Side 9 af 9

Lokalsamfundsbeskrivelser:

Eva Møller Sørensen oplyste, at der ikke er planlagt en opdatering af lokalsamfundsbeskrivelserne fra kommunens side. (Det er efterfølgende blevet bekræftet, at fællesrådene selv er meget velkomne til at opdatere, hvis det måtte ønskes.)

Kolt-Hasselager Fællesråd spurgte, om de øvrige fællesråd havde en principiel holdning til salg af reklameplads på fællesrådenes hjemmesider? Holdningerne hertil var delte, men for foreninger er der et maks. på ca. 50.000 kr. årligt.

Brabrand Fællesråd informerede kort om 'Vitalisering i den 3. sektor' (= foreninger) og et samarbejde med Aalborg Universitet (<https://projekter.aau.dk/projekter/files/55083096/speciale.pdf>). Desuden havde fællesrådet gode erfaringer med app'en 'MinForening.dk' (<https://minforening.dk/>), hvorved man nemt kan invitere en begrænset kreds, og hvor kun de inviterede kan se med, og som samtidig kan facilitere betaling af kontingent og kontakt via e-mail.

Oversigt over forestående møder med fællesråd:

Workshop (DOKK1, Center for Innovation, etage 2.2) - ny Politik for Arkitektur og Bykvalitet (alle fællesråd)	Tirsdag d. 18. februar 2020, kl. 16.00 – 18.00
Oplandsudvalget – Tættere kobling ml. byråd og fællesråd, mødet holdes i Harlev (lokalitet oplyses senere) (berørte fællesråd inviteres til temamødets 1. del)	Torsdag d. 20. februar 2020, kl. 16.00 – ca. 17.30
Vejharmonisering , Aarhus Rådhus, vær. 398 (berørte fællesråd er inviteret)	Onsdag d. 26. februar 2020, kl. 16.00 – 17.30
Fællesrådsseminar 2020, Aarhus Rådhus, Rådhushallen (alle fællesråd)	Mandag d. 16. marts 2020, ca. kl. 17.00 – 21.30